

LATVIJAS ARMIJAI 100

18. NOVEMBRĪ svinīgā Tautas padomes sēdē pasludināja Latvijas neatkarību. Tomēr gatavība veidot savu valsti Latvijas tautai bija jāpierāda un jāizcīna uzvara Latvijas Neatkarības karā.

16. JANVĀRĪ Latviešu atsevišķā bataljona karavīri sava komandiera pulkveža Oskara Kalpaka vadībā izcīnīja savu pirmo uzvaru kaujā.

10. MARTĀ - latviešu rotas no lieliniekiem atbrīvoja Saldu un Kurzemes atbrīvošana turpinājās, līdz tika sasniegta Lielupe.

Kaujās pret lieliniekiem Ziemeļvidzemē kopā ar Igaunijas armiju cīnījās Igaunijā un atbrīvotajā Vidzemes daļā saformētā Ziemeļlatvijas brigāde pulkveža Jorģa Zemitāna vadībā. Situācija abās frontēs aktivizējās maija vidū.

6. JŪLIJĀ Rīgā svinīgi ienāca Ziemeļlatvijas brigāde un bija pienācis laiks no atsevišķām vienībām izveidot vienotu Latvijas armiju. Par armijas komandieri tika iecelts ģenerālis Dāvids Sīmansons.

11. NOVEMBRĪ bermontiešus no Rīgas izdevās padzīt. Tam sekoja kaujas pie Liepājas un notika pakāpeniska visas Kurzemes un Zemgales atbrīvošana no bermontiešiem.

1918

7. JANVĀRĪ - Brīdī, kad jau lielāko daļu Latvijas kontrolēja no Padomju Krievijas iebrukušie lielinieki, Liepājā Latvijas Pagaidu sēdē ministri oficiāli pieņēma lēmumu aizstāvēt Liepāju un tās apkārtni. Kā pirmās cīņā iesaistījās Latviešu atsevišķajā bataljonā apvienotās rotas, tobrīd plecu pie pleca ar saviem sabiedrotajiem no Baltijas landesvēra un vācu spēkiem.

29. JANVĀRĪ Kalpakiešu štābs izvietojās Rudbāržu muižā uzsākot pretuzbrukumus, kā pirmo no lieliniekiem atbrīvoja Skrundu.

18. MAIJĀ - latviešu vienības atvairīja lielinieku uzbrukumu Kaugurciema kāpās.

22. MAIJĀ latviešu vienības piedalījās uzbrukumā Rīgai.

Jūnija sākumā līdzšinēji sabiedrotie cīņā pret lieliniekiem – vācu spēki – centās nostiprināt savu kontroli Latvijā un 6. jūnijā uzbruka igauņu-latviešu spēkiem Cēsu apkārtnē. Cēsu kaujas noslēdzās 22. jūnijā ar igauņu-latviešu spēku uzvaru.

8. OKTOBRĪ Cēsu kaujās sakāvi cietušie vācu spēki, pievienojušies pulkveža Pāvela Bermonta vadībā formētajai krievu Rietumu brīvprātīgo armijai, uzbruka Rīgai. Sekoja saspringtām cīņām pilns mēnesis gan Rīgā, gan citviet Latvijā.

10. Aizputes kājnieku pulka karavīri pie Latvijas-Krievijas robežas

1920

21. JANVĀRĪ atbrīvoja Rēzekni.

26. JANVĀRĪ atbrīvoja Ludzu un visu Latgali kopumā.

3. JANVĀRĪ, noslēdzot līgumu par sadarbību ar Polijas armiju, sākās Latgales atbrīvošana. Kā pirmo atbrīvoja Daugavpili, tam sekoja lielinieku padzišana no citām pilsētām.

11. AUGUSTĀ, Rīgā, pēc vairākus mēnešus ilgām miera sarunām tika parakstīts Latvijas-Padomju Krievijas Miera līgums. Neatkarības karš bija noslēdzies.

Turpmākajos mēnešos Latvijas armija pakāpeniski tika samazināta, atbilstoši miera laika apstākļiem. Taču saglabājās Neatkarības kara laikā izvēlētais armijas sadalījums četrās divīzijās, kam bija doti Latvijas novadu vārdi – Kurzemes, Vidzemes, Latgales un Zemgales divīzijas. Dažādas tehniskās vienības – Sakaru bataljonu, Sapieru pulku, Auto-tanku pulku un Aviācijas pulku – apvienoja Tehniskajā divīzijā, savukārt lielāko daļu artilērijas pulkus pakļāva Artilērijas inspektoram, bet tieši Armijas štābam bija pakļauts Armijas štāba bataljons. Bez armijas bruņoto spēku sastāvā ietilpa arī kara flote.

Padomju okupācija

1940 - 1941

17. JŪNIJA padomju okupācija pārtrauca Latvijas armijas attīstību. Latvijas armiju pakāpeniski likvidēja, daļu karavīru ieskaitīja jaunformētajā Sarkanās armijas 24. teritoriālajā korpusā, daļu atvaļināja no dienesta. Vismaz 4 700 Latvijas armijas karavīru 1940.–1941. gadā padomju okupācijas vara represēja.

1991

Atjaunotās valsts paš aizsardzības sistēmu sāka veidot janvāra barikāžu laikā.

24. JANVĀRĪ tika izveidots Sabiedrības drošības departaments.

13. NOVEMBRĪ uz Sabiedrības drošības departamenta bāzes tika izveidota Aizsardzības ministrija.

Sabiedrības drošības departaments

23. AUGUSTĀ, pieņemot likumu „Par Latvijas Zemessardzi”, tika dibināta Zemessardze – brīvprātīgs militārs sabiedrības paš aizsardzības formējums, kas mūsdienās ir lielākā Nacionālo bruņoto spēku struktūra un teritoriālās aizsardzības pamats. Tieši Zemessardze visprecīzāk atspoguļo mūsu pilsoņu vēlmi aizsargāt Latviju.

1992

21. JANVĀRĪ, lai nodrošinātu vienotu vadību sauszemes, jūras un gaisa robežu aizsardzībā, nodibināja Aizsardzības spēku štābu, kam pakļāva jau izveidoto Robežsargu brigādi, izveidojot Jūras spēku pārvaldi un Gaisa un pretgaisa aizsardzības pārvaldi.

Zemessardzes paspārnē tika izveidota Jaunsardze.

Aizsardzības spēku un Zemessardzes militārā parāde pie Brīvības pieminekļa 22. augustā

1994

13. FEBRUĀRĪ tika atjaunota Latvijas Nacionālā aizsardzības akadēmija, kas ir 1919. gadā dibinātās Kara skolas tradīciju pārmantotāja.

1993. gada pavasarī notika Aizsardzības spēku un Zemessardzes štābu treniņš ar mērķi izstrādāt vienotas NBS vadības pamatprincipus, struktūru un uzdevumus

14. FEBRUĀRĪ Latvija pievienojās šai NATO programmai „Partnerattiecības mieram”, ar ko arī sākās Latvijas Nacionālo bruņoto spēku vienību pielāgošana NATO organizatoriskajiem, apgādes un apmācību standartiem.

24. NOVEMBRĪ, apvienojot Aizsardzības spēkus un Zemessardzi, tika izveidoti Nacionālie bruņotie spēki.

1996

JANVĀRĪ, pavadot karavīrus uz NATO vadīto miera nodrošināšanas operāciju Bosnijā – Hercegovinā, tika uzsākta Latvijas dalība starptautiskajās operācijās.

1999

Latvijas karavīri uzsāka dalību starptautiskajās operācijās Albānijā un Kosovā

2003

- Februārī Latvijas bruņoto spēku vienības devās uz Afganistānu
- Maijā – uz Irāku

2011

Latvijas karavīri sāka dalību pretpirātisma operācijā Somālijas piekrastē.

2013

Latvijas karavīri iesaistījās apmācības misijā Mali

2014

Latvijas karavīri iesaistījās misijā Centrālāfrikas Republikā

2015

Štāba virsnieks sāka dienestu Romā, kur izvietots ES militārās operācijas „Sophia” štābs. Operācija izveidota, lai sagrautu cilvēku kontrabandas un tirdzniecības tīklu peļņas gūšanas modeli Vidusjūras reģionā.

2016

Latvijas karavīri sāka dalību pret teroristisko organizāciju “Daesh” vērstajā starptautiskās koalīcijas Apvienoto spēku militārajā operācijā “Inherent Resolve” Irākā un ANO vadītajā Visaptverošajā integrētajā stabilizācijas operācijā Mali “MINUSMA”.

Latvijas karavīru dalība starptautiskajās operācijās

No 1996. gada **11. līdz 18. JŪLIJAM** Latvijā noritēja pirmās starptautiskās militārās mācības "Baltic Challenge'96", kurās piedalījās Baltijas valstu karavīri un zemessargi kopā ar ASV Jūras kājniekiem un Nacionālās gvardes karavīriem no Mičiganas, Merilendas un Pensilvānijas štatiem

NBS karavīri un zemessargi dodas uz mācību "Baltic Challenge'96" atklāšanas ceremoniju

Valsts prezidents tiekas ar mācību "Cooperative Best Effort'97" NBS karavīriem

1997

No **8. līdz 12. SEPTEMBRIM** Ādažu Mobilo strēlnieku mācību centra teritorijā pirmo reizi norisinājās NATO vadītās starptautiskās militārās mācības. Mācībās "Cooperative Best Effort'97" piedalījās karavīri no četrām NATO valstīm - Kanādas, Nīderlandes, Norvēģijas un ASV, un 11 programmas „Partnerattiecības mieram” valstu bruņotajiem spēkiem

2002

21. NOVEMBRĪ NATO samita laikā Prāgā Latvija saņēma uzaicinājumu pievienoties aliansei.

2004

Kopš 2004. gada Baltijas valstu gaisa telpu sargā sabiedroto lidmašīnas. Tas ir viens no alianšes sabiedroto solidaritātes apliecinājumiem un spējas dalīties ar saviem resursiem drošības uzlabošanā.

29. MARTĀ Latvija kļuva par pilntiesīgu NATO dalībvalsti.

2. APRĪLĪ pie NATO galvenās ēkas Briselē tika uzvilktas Latvijas karogs.

2004. g., Latvijas kontingenta Kājnieku rotas karavīri starptautiskajā operācijā Irākā

Preses konference ar jaunuzņemto valstu Bruņoto spēku komandieriem NATO Sabiedroto spēku Eiropā augstākā virspavēlnieka štābā

2006. g., Bandvagan 206, Ādažu poligons

Pāreja uz profesionālo militāro dienestu būtiski sekmēja daudz efektīvāku aizsardzības sistēmas izveidošanu un racionālu aizsardzības nozares resursu izlietošanu. 2007. gada novembrī dienestu pabeidza pēdējie obligātā militārā dienesta karavīri.

Bruņotie spēki uzsāk maskēšanas raksta "MultiLATPAT" izveidi. Tas nodrošina pilnu operacionālās darbības vizuālo maskēšanu gan Latvijas, gan arī tajos operāciju reģionos, kur nepieciešams izmantot kaujas formas tērpa komplektu ar dominējošu brūno, zaļo un haki krāsu. Iespēja izvēlēties gadalaikam vai operācijas rajonam un uzdevumam piemērotāko kaujas formas tērpa maskēšanas rakstu, padara karavīru un vienību daudz aizsargātāku kaujas apstākļos.

NATO dalībvalstis vienojās, ka turpmāk NATO gaisa telpas patrulēšanai virs Baltijas valstīm būs ilgtermiņa raksturs.

2017. g., NBS Kaujas izlūkošanas kāpurķēžu bruņumašīnas mācībās, Ādaži

8. JŪLIJĀ NATO samitā Varšavā tika pieņemts vēsturisks lēmums par NATO sabiedroto spēku klātbūtni Latvijā.

2018. g., Nacionālo bruņoto spēku mācības Namejs 2018, Nicas novads

2005 - 2006

2005. gadā tika apstiprināta strēlnieku standartieroču koncepcija, un ar jaunu ieroču piegādi **2006. gada** sākumā tika sākti bruņoto spēku bruņojumā esošo strēlnieku ieroču modernizācija, kā arī pāreja uz NATO standarta municijas kalibriem. Modernizācijas mērķis bija panākt, lai karavīrs jebkurā diennakts laikā, klimatiskajos un redzamības apstākļos spētu efektīvi darboties operāciju rajonos pret transportlīdzekļiem, viegli bruņotu tehniku un fortifikācijas būvēm.

2007

NBS pakāpeniski sāka ieviest pilnīgi jaunu karavīra/kaujas individuālās aizsardzības sistēmu, tostarp arī unikālu maskēšanas rakstu "LATPAT", kas pirmo reizi bruņoto spēku vēsturē vizuāli atšķīra mūsu karavīrus no citu valstu karavīriem.

2011

2006. g., karavīru Formas tērpu ar digitālo zīmējumu prezentācija

2013

2014

Bruņotie spēki sāka pāreju uz vienotu kaujas formas tērpu - līdzšinējā ASV parauga lauka formas tērpa vietā zemessargi sāka saņemt kaujas formas tērpu, kādu jau vairākus gadus nēsā regulāro spēku karavīri.

2016

2017

19. JŪNIJĀ Ādažu bāzē notika NATO paplašinātās klātbūtnes Latvijā kaujas grupas sagaidīšanas ceremonija

2018 - 2019

Šodien Latvijas valsts aizsardzības sistēmas mērķis ir valsts neatkarības un suverenitātes saglabāšana. To var nodrošināt ar visas sabiedrības iesaisti, valdības rīcības spēju un militāru spēku. Jau kopš neatkarības atjaunošanas Latvijas armija ir veidota ar mērķi būt spējīgai stāties pretī jebkāda veida un formas apdraudējumam.

2019 ...

Šo gadu laikā esam būtiski stiprinājuši un attīstījuši Nacionālo bruņoto spēku kaujas spējas. Mēs varam lepoties ar savas - Latvijas apstākļiem piemērotas - bruņutehnikas, ar ļoti augstu mobilitāti, iegādi. Sekmīgi tiek īstenots 2012.gada nogalē uzsāktais NBS mehanizācijas projekts par 123 kāpurķēžu bruņumašīnu iegādi no Lielbritānijas, kas tiks aprīkotas ar labākajiem un modernākajiem prettanku ieročiem - raķešu sistēmām "Spike", tādējādi ievērojami stiprinot arī NBS regulāro vienību un Zemessardzes kaujas spējas.

47 no Austrijas iegādātās pašgājējhaubices būtiski stiprina Latvijas bruņoto spēku netiešās uguns atbalsta spēju, kā arī sekmējušas Latvijas spēju pilnvērtīgi integrēties NATO operācijās un mācībās. Netiešās uguns atbalsta spējas pilnveidošana ir ļoti nozīmīgs ieguldījums valsts aizsardzības sistēmas un reģionālās drošības stiprināšanā.

Arī 2018.gadā pieņemtais lēmums uzsākt vidējās klases helikopteru nomainīšanu un no ASV iegādāties četrus helikopterus "Black Hawk" ir vitāli svarīgs ne tikai NBS uzdevumu veikšanai, bet arī civilo funkciju nodrošināšanai, sniedzot būtisku atbalstu sabiedrībai. Mūsu karavīrs tiek izglītots, apmācīts un gatavots, lai aizsargātu šo valsti un katru tās iedzīvotāju. Mūsu spēks ir mīlestībā un rūpēs par Latviju un tās labklājību.

Latvija ne tikai izmanto NATO sniegtās drošības garantijas, bet arī sniedz pienesumu starptautiskās drošības stiprināšanā. NATO ne tikai ar vārdiem, bet arī darbiem ir apliecinājusi, ka sargā Latviju, un tieši tādēļ šodien plecu pie pleca ar mūsu karavīriem dienesta pienākumus Latvijā pilda arī mūsu sabiedrotie no ASV un Kanādas vadītās NATO kaujas grupas, kuras sastāvā ir vairāk nekā 1300 karavīri no Albānijas, Čehijas, Itālijas, Polijas, Kanādas, Melnkalnes, Slovākijas, Slovēnijas un Spānijas.

2018.gadā visā Latvijā notika lielākās militārās mācības kopš Latvijas neatkarības atgūšanas – "Namejs 2018", kurās tika pārbaudīta bruņoto spēku gatavība aizsargāt Latviju no jebkura veida apdraudējuma.

Šīs mācības bija lieliska iespēja trenēt ne tikai Nacionālos bruņotos spēkus, bet gan Latvijas valsts aizsardzības spējas kopumā.

Latviešu tautas saliedētība, griba un apvienošanās kopīgam mērķim ir neatņemama, vēsturiski izveidojusies Latvijas nacionālās identitātes izpausme, kas veido unikālu un stipru pamatu mūsu valsts aizsardzībai pret jebkādu veida agresoru. Mūsu valsts aizsardzību stiprina latviešu tautas pašapziņa un vēlme aizsargāt savu valsti. Ikviens iedzīvotājs var izdarīt izvēli kā aizsargāt Latviju – kļūstot par karavīru, zemessargu vai jaunsargu; vai apliecinot patriotisku attieksmi ar pašizliedzību un atbildību veicot savus ikdienas pienākumus.

VARĒJĀM, VARAM UN
VARĒSIM AIZSARGĀT
LATVIJU!

Foto no Latvijas Kara muzeja un Aizsardzības ministrijas krājumiem